

Europese openbare aanbesteding Accountantsdiensten

Casenummer: C2330351

1^e Nota van Inlichtingen

Datum:

21-10-2024

Casenummer:

C2330351

Deze Nota van Inlichtingen volgt op basis van het beschrijvend document gepubliceerd onder C2330351 van 16 september 2024. Deze Nota van Inlichtingen geldt als aanvulling op de aanbestedingsdocumenten.

Van alle verzoeken om nadere informatie, worden de vragen en antwoorden geanonimiseerd aan alle inschrijvers door een Nota van Inlichtingen verstrekt.

Ref. nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	Hoofstuk 5 aanbestedingsleidraad	Bij punt 12 zie onze vraag aangaande de overeenkomst	Uw vraag is niet duidelijk voor de provincie.
2	Beschrijvend document 4.2.6/Prijsformulier	Klopt het dat de tarieven uit het prijzenblad niet worden betrokken in de weging voor het criterium prijs?	Het criterium prijs wordt bepaald door de onderdelen 'controleverklaring' en 'controle van de SPUKS'. De gevraagde uurtarieven voor in te zetten functionarissen uit het controleteam dienen niet ter bepaling van een score op het Prijs criterium, maar zijn wel bindend gedurende de looptijd van de overeenkomst.
3	Paragraaf 4.2.4.	In de laatste alinea van deze paragraaf is aangegeven dat er 2 A4's meetellen in de beoordeling. In de eerste zin van deze laatste alinea wordt gesteld 3 A4.	Dit betreft een verschrijving, u kunt maximaal drie (3) A4 gebruiken voor de beantwoording van deze vraag.
4	Paragraaf 3.5.1 aanbestedingsleidraad	In paragraaf 3.5.1. vraag u naar een informatiebeveiligingscertificaat. Wij beschikken niet over een dergelijk certificaat. Onze kwaliteitsbewaking ten aanzien van de informatiebeveiliging is beschreven in bijgaande 'White paper'. Wij gaan er van uit dat met deze inrichting wij voldoen aan de eisen die u stelt in paragraaf 3.5.1. Mocht de provincie nadere toelichting wensen dan is onze CISO daartoe vanzelfsprekend meer dan bereid.	Als provincie moeten wij ons houden aan de kaders die we op dit gebied hebben meegekregen. Het betreft hier de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid en de Internationale norm (ISO 27001). Dit betekent dat we de white paper niet als gelijkwaardig kunnen accepteren daar er geen certificaat is afgegeven door een certificatie-instelling die daartoe is erkend door een accreditatie-instelling.
5	Algemeen	Graag ontvangen wij het IC-plan 2024 inzake de rechtmatigheidsverantwoording van de provincie Noord-Brabant	Zie bijlage voor het Interne controle werkplan 2024-2025.
6	IT landschap	Graag ontvangen wij een overzicht van het IT-landschap van de provincie Noord-Brabant en welke applicaties van belang zijn voor de jaarrekening	Voor de controle van de jaarrekening is alleen SAP relevant; zie hiervoor de bijlage bij deze nota.
7	Algemeen	Zijn de voor de jaarstukken relevante processen actueel beschreven binnen de provincie Noord-Brabant en is daarbij opgenomen (1) een gedetailleerde beschrijving van de interne beheersmaatregelen en (2) wordt daarbij ingegaan op de (financiële) verwerking van de processtappen?	Ja, deze zijn beschikbaar; zie hiervoor de bijlagen toegevoegd aan deze nota.

8	Concept overeenkomst - artikel 8	In artikel 16 van de VGBA wordt een uitzondering op de geheimhoudingsplicht gemaakt als Opdrachtnemer een wettelijke- of beroepsplicht tot bekenmaking heeft. Bent u met het oog daarop bereid de volgende bepaling op te nemen: "Opdrachtnemer is, tenzij hij een wettelijke of beroepsplicht tot bekendmaking heeft, verplicht tot geheimhouding tegenover derden. Opdrachtnemer is niet gerechtigd de informatie die aan hem door Opdrachtgever ter beschikking wordt gesteld aan te wenden voor een ander doel dan waarvoor zij werd verkregen. Hierop wordt echter een uitzondering gemaakt in het geval Opdrachtnemer voor zichzelf optreedt in enige procedure waarbij deze stukken van belang kunnen zijn."?	Dit is akkoord.
9	Concept overeenkomst - artikel 6	Er wordt in dit artikel verwezen naar de data-uitwisselingsovereenkomst, het concept van dit document hebben wij niet bij de aanbestedingsstukken kunnen vinden. Of wordt hier bijlage F bedoeld?	Hier wordt bijlage F bedoeld.
10	Concept overeenkomst - artikel 5.1	De facturering sluit niet aan op de tijd waarin onze kosten gemaakt worden. Wij vragen u de facturatie aan te passen naar 40% bij start interim-controle, 40% bij start jaarrekeningcontrole en 20% na oplevering accountantsverslag.	Zie antwoord vraag 30.

11	Concept overeenkomst - artikel 3.2	Dit artikel bevat uitsluitend een opzegmogelijkheid voor de aanbestedende dienst, waardoor de wettelijke opzegmogelijkheid voor opdrachtnemer ex artikel 7:408 BW wordt beperkt. Bovendien is het binnen de accountancysector gebruikelijk dat zowel de opdrachtgever als opdrachtnemer te allen tijde de mogelijkheid heeft de opdracht (tussentijds) te beëindigen zonder inachtneming van een opzegtermijn (zie ook artikel 12 van de model algemene voorwaarden van de NBA). Een dergelijke bepaling is noodzakelijk aangezien gedurende de looptijd van de overeenkomst feiten en omstandigheden dusdanig kunnen veranderen waardoor het voor opdrachtgever dan wel opdrachtnemer niet mogelijk is de opdracht voort te zetten. Een wijziging van de feiten en omstandigheden zou voor opdrachtnemer bijvoorbeeld kunnen resulteren in een strijdigheid met de voor accountants geldende wet- en regelgeving waardoor deze genoodzaakt wordt de opdracht te beëindigen. Uiteraard is het in het belang van de aanbestedende dienst en (de uiteindelijke) opdrachtnemer wenselijk dat de overeenkomst gedurende de volledige looptijd in stand blijft en zal een opzegging uitsluitend plaatsvinden als ultimum remedium. Met inachtneming van bovenstaande verzoeken wij u dit artikel als volgt te wijzigen en daarmee aan te sluiten bij hetgeen binnen onze sector gebruikelijk is: “Opdrachtgever en Opdrachtnemer kunnen te allen tijde (tussentijds) de Overeenkomst onmiddellijk opzeggen zonder inachtneming van een opzegtermijn door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de andere partij. Als de Overeenkomst eindigt voordat de Opdracht is voltooid, is Opdrachtgever het honorarium verschuldigd overeenkomstig de door Opdrachtnemer opgegeven uren voor Werkzaamheden die ten behoeve van Opdrachtgever zijn verricht.” Stemt u daarmee in?	Dit is niet akkoord. De provincie wil niet geconfronteerd worden met de situatie dat zij plots geen accountant heeft.
12	Concept overeenkomst - artikel 3.1	Bent u bereid artikel 3.1 (verlengingsoptie) wederkerig te maken?	Nee, daartoe zijn wij niet bereid.

13	Concept overeenkomst - artikel 2.1	Wij verzoeken u in de verwijzing naar de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincies 2022 toe te voegen de eventuele wijzigingen die naar aanleiding van de nota van inlichtingen aan deze voorwaarden zijn doorgevoerd.	De eventuele aanpassingen worden opgenomen in de concept overeenkomst die wordt verstrekt met elke nota van inlichtingen.
14	Algemene voorwaarden - artikel 22.4	Opdrachtnemer kan niet instemmen met het opnemen van deze bepaling, omdat Opdrachtnemer zich in dat geval niet kan verzetten tegen wijzigingen die in haar werk (of dat van personeelsleden) worden aangebracht. Dat verhoudt zich niet tot de werkzaamheden. Bovendien kan Opdrachtnemer geen afstand doen van persoonlijkheidsrechten waarover zij niet beschikt, zoals persoonlijkheidsrechten van haar personeel. Bent u met het oog daarop bereid dit artikel buiten toepassing te verklaren?	Akkoord.
15	Algemene voorwaarden - artikel 22.2	Bent u bereid lid c. aan dit artikel toe te voegen met de volgende toevoeging: - inzake de controleverklaring en aanverwante documenten en/of bescheiden welke vanwege vaktechnische verantwoordelijkheid en/of beroepsmatige wet- en regelgeving niet kunnen dan wel mogen behoren tot overdraagbaar intellectueel en/of industrieel eigendom.	Dit is niet akkoord.
16	Algemene voorwaarden - artikel 13	Op grond van wet- en regelgeving is Opdrachtnemer gehouden een werkdoos aan te houden. Kunt u bevestigen dat Opdrachtnemer een eigen (werk)dossier kan aanhouden dat eigendom is en blijft van Opdrachtnemer?	Dit is akkoord mits Opdrachtnemer passende maatregelen treft met het oog op de gevoeligheid van gegevens zoals versleuteld opslaan en de Archiefwet wordt nageleefd.
17	Algemene voorwaarden - artikel 12.12	Gezien de concurrentie gevoelige informatie vragen we u de tweede zin van dit artikel buiten werking te stellen dan wel te vervangen door: "De opdrachtnemer verschaft de betrokken accountant desgevraagd een nadere onderbouwing van de factuur."	Wij zijn bereid de tweede zin van Artikel 12 lid 12 te vervangen door de door u voorgestelde zin.
18	Algemene voorwaarden - artikel 12.3	Bent u bereid aan dit artikel toe te voegen dat de acceptatie niet toe ziet op de inhoud van onze rapportage maar op de afronding van onze werkzaamheden.	De acceptatie ziet niet op de inhoud van de rapportage maar op de oplevering en acceptatie van de werkzaamheden, de daarmee op te leveren producten en de goedkeuring van de factuur.
19	Algemene voorwaarden - artikel 10.7	Op grond van de op accountants van toepassing zijnde wet- en regelgeving dient opdrachtnemer op ieder moment de werkzaamheden te kunnen beëindigen. Bent u met het oog daarop bereid deze bepaling buiten toepassing te verklaren?	Dit is niet akkoord. De provincie wil niet geconfronteerd worden met de situatie dat zij plots geen accountant heeft.

20	Algemene voorwaarden - toevoeging	Kunt u van elk van de hieronder opgenomen bepalingen aangeven of u bereid bent deze toe te voegen aan de overeenkomst: 1- “Opdrachtnemer bepaalt de wijze waarop en door welke persoon de verleende opdracht wordt uitgevoerd. Bij de uitvoering van een opdracht mag Opdrachtnemer na overleg met de Provincie mede één of meer personen betrekken die niet direct of indirect aan Opdrachtnemer zijn verbonden.” 2- “Op deze overeenkomst kunnen zich ook die natuurlijke en rechtspersonen beroepen die direct of indirect op enigerlei wijze bij de dienstverlening door of vanwege Opdrachtnemer zijn betrokken.” 3-“Is de Provincie een vooruitbetaling verschuldigd of dient hij voor de uitvoering benodigde informatie en/of materialen ter beschikking te stellen, dan gaat, indien er een termijn is overeengekomen, de termijn waarbinnen de werkzaamheden dienen te worden afgerond niet eerder in dan nadat de betaling geheel is ontvangen, respectievelijk de informatie en/of materialen geheel ter beschikking zijn gesteld.”	1. Dit is niet akkoord. 2. Dit is niet akkoord. 3. Dit is niet akkoord.
21	Algemene voorwaarden - artikel 9 toevoeging aansprakelijkheid	Kunt u van elk van de hieronder opgenomen bepalingen aangeven of u bereid bent deze toe te voegen aan artikel 9 van de overeenkomst: - “Aansprakelijkheid van Opdrachtnemer voor enige gevolgschade, indirecte schade of bedrijfsschade is uitgesloten.” - “De Provincie is gehouden schadebeperkende maatregelen te treffen.” “De Provincie vrijwaart Opdrachtnemer voor aanspraken van derden (medewerkers van aanbieder en door aanbieder ingeschakelde derden daaronder begrepen), die in verband met de uitvoering van de opdracht schade lijden door handelen of nalaten van De Provincie, of door onveilige situaties in diens bedrijf of organisatie.”	Dit is niet akkoord.

22	Algemene voorwaarden - artikel 9.5 - aansprakelijkheid	Bent u bereid aan dit artikel toe te voegen: “waarbij de beperking uit lid 1 van dit artikel onverkort geldt?	Nee, hiertoe zijn wij niet bereid.
23	Artikel 9.2 - Aansprakelijkheid	Dit is een aansprakelijkheidsverhogend beding en is om die reden onverzekerbaar. Bent u om die reden bereid de bepaling buiten toepassing te verklaren?	Nee, hiertoe zijn wij niet bereid.
24	Algemene voorwaarden - artikel 9.1 - aansprakelijkheid	Bent u bereid de volgende bepaling, ter vervanging van artikel 9.1 op te nemen: "Indien de Provincie aantoont dat hij schade heeft geleden door een fout van Opdrachtnemer die bij zorgvuldig handelen zou zijn vermeden, is Opdrachtnemer voor die schade slechts aansprakelijk tot eenmaal het bedrag van het honorarium voor de desbetreffende opdracht over het laatste kalenderjaar, dan wel in geval van een eenmalige opdracht, tot eenmaal het bedrag van het honorarium voor de betreffende opdracht, met een maximum van € 300.000. Het totaalbedrag waarvoor Opdrachtnemer op grond van voornoemde zinsnede aansprakelijk kan zijn, zal nimmer hoger zijn dan het bedrag dat onder de aansprakelijkheidsverzekering van Opdrachtnemer wordt uitbetaald."?	Nee, hiertoe zijn wij niet bereid.
25	Algemene voorwaarden - artikel 7 toevoeging niet tijdige nakoming	Bent u bereid, ingegeven door de aard van de werkzaamheden en de daarbij behorende wet- en regelgeving het volgende op te nemen: “Termijnen waarbinnen de werkzaamheden dienen te zijn afgerond, zijn slechts te beschouwen als een fatale termijn indien dit uitdrukkelijk is overeengekomen of indien dit uit de aard van de opdracht voortvloeit.”	Nee, hiertoe zijn wij niet bereid.
26	Algemene voorwaarden - artikel 7.2 - niet tijdige nakoming	Bent u bereid de onderstaande bepaling aan artikel 7. toe te voegen: “Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor schade die ontstaat door het overschrijden van een termijn doordat de Provincie onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt. De Provincie vrijwaart Opdrachtnemer voor vorderingen van derden wegens schade die veroorzaakt is doordat de Provincie geen, onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt.”?	Niet akkoord. Wij kunnen niet akkoord gaan met deze bepaling, omdat het de verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer om termijnen na te komen te zeer beperkt, terwijl dit een essentieel onderdeel is van de afspraken.

27	Algemene voorwaarden - artikel 6 - toetsen	In art. 6 is sprake van het toetsen van de prestaties. Wet- en regelgeving verplicht Opdrachtnemer het werk op een objectieve en volledig onafhankelijke wijze uit te voeren. Als de Provincie prestaties kan keuren, kan hij invloed uitoefenen op de uitkomsten van de diensten. Wij kunnen daarom niet instemmen met deze bepaling. Bent u bereid deze bepaling buiten toepassing te verklaren? Onze rapportages worden vanzelfsprekend ter hoor en wederhoor met u afgestemd.	Niet akkoord, als opdrachtgever wil de provincie de prestatie van Opdrachtnemer kunnen toetsen. Dit wordt niet zonder aanleiding gedaan.
28	Algemene voorwaarden - artikel 5.4 en 5.5	In artikel 5 lid 4 en 5 is sprake van een boetebepaling. Wij kunnen geen boetebepalingen accepteren omdat daarmee de onafhankelijkheid van de accountant in het gedrang kan komen. De werkzaamheden van een accountant mogen niet beïnvloed worden door de dreiging van een boete. Bent u bereid de boetebepaling buiten toepassing te verklaren?	Niet akkoord met het uitsluiten van de boetebepaling, omdat dit een essentieel middel is om naleving van de afspraken te waarborgen. De onafhankelijkheid van de accountant blijft gewaarborgd.
29	Toevoeging algemeen	De door u in te schakelen accountant en zijn medewerkers zijn onderworpen aan wet- en regelgeving, waaronder bijvoorbeeld de Beroeps- en gedragsregels voor accountants. Deze wet- en regelgeving werken door in de onderhavige Algemene Inkoopvoorwaarden. Kunt u bevestigen dat de voor accountants geldende wet- en regelgeving te allen tijde zal worden gerespecteerd?	Wij vragen niets dat in strijd is met de geldende wet- en regelgeving, of dat niet mag binnen het kader van de wet. Het is echter aan de opdrachtnemer om ervoor te zorgen dat deze regels worden nageleefd en dat de opdracht conform de geldende voorschriften wordt uitgevoerd.
30	Programma van eisen, eis 12	Kunt u ermee instemmen om vier momenten van facturering te hanteren, zijnde 20% voor start interimcontrole (planningsfase), 30% na oplevering management letter, 30% bij start jaarrekeningcontrole en 20% na afronding jaarrekeningcontrole en oplevering accountantsverslag en controleverklaring?	Dit voorstel is akkoord.
31	Programma van eisen - Uitvoering opdracht	Welke termijn wordt gehanteerd voor het aanleveren van stukken voor PS?	Alle documenten uit de Sturen & Verantwoorden cyclus, inclusief de documenten/stukken die de accountant oplevert, worden in de commissie Sturen en Verantwoorden besproken. Stukken dienen twee weken voor de vergadering aangeleverd te worden.
32	Programma van eisen, eis 29	Kunt u instemmen met een mondelinge terugkoppeling naar aanleiding van onze aanwezigheid in de treasurycommissie?	Nee, dit is niet akkoord.
33	Beschrijvend document - par. 4.2.2	In 4.2.2. noemt u risico's t.a.v. de uitvoering. Gaat dat over onze delivery of over de inhoudelijke controlerisico's?	Over de Delivery.

34	Programma van eisen, eis 5	Wij verstrekken geen VOG's zoals wordt verzocht. We kunnen echter wel bevestigen dat onze medewerkers worden gescreend en dat een VOG-controlle onderdeel van de screening is.	We houden vast aan de gestelde eis met daarbij de aanpassing dat de VOG's ter inzage zijn en niet zullen bewaard door de Provincie.
----	----------------------------	--	---

35	Aanvullende bepalingen	Kunt u akkoord gaan met het aanvullend opnemen van de volgende bepalingen in de te sluiten overeenkomst? Deze bepalingen zijn gebruikelijk in onze branche. Het is van belang dat deze bepalingen overeengekomen worden omdat het de opdrachtnemer in staat stelt het werk tijdig en naar behoren uit te voeren, waarbij de gedrags- en beroepsregels worden gerespecteerd. Het delen van informatie met member firms van het netwerk (geheimhouding) Wij zijn onderdeel van een internationaal netwerk van zelfstandige lokale juridische entiteiten (member firms) die onder dezelfde naam professionele diensten, waaronder accountants- en adviesdiensten, verlenen. Binnen ons internationale netwerk gebruiken wij gedeelde IT-systemen (o.a. CRM, boekhouding en facturatie) en hanteren wij netwerkbrede policies & standards op het gebied van (informatie)beveiliging, quality assurance, compliance, gedragscode, etc. Wij zijn als internationaal accountantsnetwerk gebonden aan onafhankelijkheidswet- en regelgeving alsmede kwaliteitseisen en overige beroepsregels voor accountants. Het is in dat kader voor ons essentieel dat wij daar waar noodzakelijk, opdrachtinformatie met andere member firms kunnen delen, bijvoorbeeld om independence checks uit te voeren (als een member firm accountantsdiensten voor een klant uitvoert, kan de onafhankelijkheidswet- en regelgeving verbieden dat een andere member firm van ons netwerk adviesdiensten aan diezelfde klant verleent). Daarnaast kan het nodig zijn dat opdrachtinformatie met een andere member firm wordt gedeeld ten behoeve van kwaliteitsreviews die door die andere member firm uitgevoerd moeten worden. In dat kader zijn wij als accountantsorganisatie wettelijk verplicht om interne kwaliteitsreviews uit te voeren op het uitgevoerde werk; iedere accountantsorganisatie kent een intern inspectieprogramma dat steekproefsgewijs afgeronde controles op kwaliteit beoordeelt, ter waarborging van de kwaliteit van accountantsdiensten ten opzichte van klanten en het maatschappelijk verkeer. Wij hebben dit zo ingericht dat member firms bij elkaar deze kwaliteitscontroles uitvoeren. Kunt u akkoord gaan met het opnemen van onderstaande bepaling	Niet akkoord: Het delen van informatie is toegestaan binnen de kaders van de inkoopvoorwaarden en de conceptovereenkomst. Wij zullen geen extra bepaling hierover opnemen.
----	------------------------	---	---

		in de overeenkomst? “Het is opdrachtnemer toegestaan om vertrouwelijke informatie te delen met andere member firms die tot zijn netwerk behoren, mits deze member firms gebonden zijn aan strikte geheimhoudingsverplichtingen (waar opdrachtnemer jegens opdrachtgever voor instaat). Deze verstrekking vindt slechts plaats op een “need to know” basis in het kader van risk management en quality review vereisten en/of in het kader van de uitvoering van de werkzaamheden.”	
--	--	--	--

36	Aanvullende bepalingen	Kunt u akkoord gaan met het aanvullend opnemen van de volgende bepalingen in de te sluiten overeenkomst? Deze bepalingen zijn gebruikelijk in onze branche. Het is van belang dat deze bepalingen overeengekomen worden omdat het de opdrachtnemer in staat stelt het werk tijdig en naar behoren uit te voeren, waarbij de gedrags- en beroepsregels worden gerespecteerd. IT-dienstverleners Voor (de uitvoering van) haar dienstverlening maakt opdrachtnemer gebruik van cloud-toepassingen, e-mailproviders en andere ondersteunende IT (cloud) dienstverleners, onder meer voor onze document managementsystemen, waarbij dossiers en (klant)informatie worden opgeslagen in de cloud. Voor de zeer beperkte gevallen dat deze IT (cloud) dienstverleners, in verband met noodzakelijke technische ondersteuning, beperkte inzage hebben in de vertrouwelijke (klant)informatie, gelden strikte geheimhoudingsafspraken. Voor de goede orde benadrukken wij dat de ondersteuning van onze interne bedrijfsprocessen door betreffende IT (cloud) dienstverleners noodzakelijk is voor de uitvoering van onze dienstverlening, waarbij wij verantwoordelijkheid aanvaarden voor de inzet van deze IT (cloud) dienstverleners en de (de handhaving van de) vertrouwelijkheid van de (klant)informatie. Op grond van het voorgaande verzoeken wij u onderstaand tekstvoorstel op te nemen in de te sluiten overeenkomst. Kunt u akkoord gaan met het opnemen van onderstaande bepaling in de overeenkomst? “Ten behoeve van (de uitvoering van) de Opdracht kunnen Opdrachtgever en Opdrachtnemer door middel van elektronische middelen met elkaar communiceren en/of gebruik maken van elektronische opslag (waaronder cloud-toepassingen), waarbij het Opdrachtnemer is toegestaan vertrouwelijke informatie te verstrekken aan IT (cloud) dienstverleners, op basis van vertrouwelijkheid en uitsluitend ter ondersteuning van de bedrijfsvoering van Opdrachtnemer. Opdrachtnemer blijft jegens Opdrachtgever verantwoordelijk voor de geheimhouding van de vertrouwelijke informatie door de betreffende IT (cloud) dienstverleners.”	Dit is akkoord voor zover de opslag van data plaatsvindt binnen de EU, data niet gedeeld worden buiten de EU, de maatregelen vanuit de BIO zijn geïmplementeerd en de data versleuteld wordt opgeslagen.
----	------------------------	---	---

37	Artikel 15a lid 2 en artikel 22 van de Algemene Inkoopvoorwaarden	"Dit artikel brengt mee dat de opdrachtgever het (intellectuele) eigendomsrecht verkrijgt op de resultaten van de opdracht en dat opdrachtnemer terzake afstand doet van zijn persoonlijkheidsrechten (daaronder valt het recht om op te treden tegen eventuele bewerking/aanpassing van het product). Wij kunnen het intellectuele eigendomsrecht niet overdragen. Indien het intellectuele eigendomsrecht van de door de accountant ontwikkelde producten aan de opdrachtgever overgedragen zou worden, brengt dat mee dat de opdrachtgever het recht heeft de accountantsverklaring van opdrachtnemer te bewerken/aan te passen en te exploiteren. Een accountantsverklaring is daarmee niets waard omdat deze dan zou kunnen worden veranderd. Gezien het karakter van een accountantsverklaring en het maatschappelijk belang daarvan, kan het niet zo kan zijn dat de opdrachtgever gerechtigd is om accountantsverklaringen aan te passen en (voorts) vrijelijk te verspreiden. Nota bene; wij dragen vanuit onze discipline de vaktechnische verantwoordelijkheid voor onze verklaringen en overige rapportages. Wij kunnen deze verantwoordelijkheid uiteraard niet dragen als wij de rechten op onze verklaringen overdragen. Een gebruiksrecht van de opdrachtgever op onze rapportage zou op dit punt voldoende moeten zijn, onder verwijzing naar de laatste 2 zinnen van de Gids Proportionaliteit die in januari 2022 door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat is uitgebracht. Kunt u akkoord gaan met het opnemen van de volgende bepaling in de overeenkomst? "In afwijking van artikel 22 van de Algemene Inkoopvoorwaarden geldt het volgende. (Intellectuele) eigendomsrechten die reeds voor de datum van deze overeenkomst aan de Opdrachtgever of de Opdrachtnemer in eigendom toebehoorden (of aan één van hen in licentie zijn gegeven) blijven aan de oorspronkelijke bezitter (c.q. aan de licentiegever) toebehoren. De Opdrachtnemer behoudt zich alle rechten van (intellectuele) eigendom voor met betrekking tot de producten van de geest welke hij gebruikt of heeft gebruikt en/of ontwikkelt en/of heeft ontwikkeld in het kader van de uitvoering van de opdracht, en ten aanzien waarvan hij de auteursrechten of andere rechten van (intellectuele) eigendom heeft of geldend kan maken. Opdrachtgever heeft het recht de resultaten van de opdracht te gebruiken voor zijn eigen intern gebruik, voor zover passend binnen het doel van de opdracht."	Dit is niet akkoord. Het artikel wordt gehandhaafd met de toevoeging dat de rapportages niet voor wijzigingen vatbaar zijn door de Provincie. Wij willen u er op wijzen dat de op te leveren producten niet enkel voor intern gebruik kunnen worden aangemerkt, omdat de provincie ook een plicht heeft tot transparantie.
----	---	---	--

38	Artikel 14 lid 3 Algemene Inkoopvoorwaarden	"Artikel 14 lid 3 bepaalt dat opdrachtnemer desgevraagd en onverwijld toegang dient te verschaffen aan bevoegde instanties tot de arbeidsvoorwaardelijke afspraken en meewerkt aan controles, audits of loonvalidatie. Wij zouden hier graag aan toevoegen dat een en ander enkel zal geschieden indien daarvoor een wettelijke basis bestaat. Gelet op het voorgaande, kunt u instemmen met het vervangen van artikel 14 lid 3 door de volgende bepaling in de overeenkomst? ""Artikel 14 lid 3 van de Algemene Inkoopvoorwaarden is niet van toepassing en wordt vervangen door de volgende bepaling: Opdrachtnemer werkt mee aan het verschaffen van informatie met betrekking tot arbeidsvoorwaardelijke afspraken aan bevoegde instanties, indien en voorzover daarvoor een wettelijke basis bestaat.""	Zie antwoord op vraag 78
39	Artikel 12 lid 6 Algemene Inkoopvoorwaarden	Het verstrekken van een bankgarantie brengt kosten met zich mee en is tijdrovend. Bovendien achten wij dergelijke zekerheid in geval van Opdrachtnemer niet noodzakelijk. Kunt u akkoord gaan met het buiten toepassing verklaring van artikel 12 lid 6 van de Algemene Inkoopvoorwaarden?	Dit is akkoord.

40	Artikel 9 lid 4 Algemene Inkoopvoorwaarden	"Artikel 9 lid 4 van de Algemene Inkoopvoorwaarden regelt een vrijwaring ten nadele van opdrachtnemer. De accountant heeft uiteraard een vaktechnische verantwoordelijkheid als het gaat om zijn werkzaamheden. In dat kader is in de wet en daaruit voortvloeiende jurisprudentie reeds een vangnet opgenomen ten aanzien van de aansprakelijkheid van de accountant voor zijn beroepsfouten jegens de opdrachtgever en jegens derden. Het vrijwaren van de opdrachtgever voor aanspraken van derden gaat echter verder en is in strijd met hetgeen in onze beroepsgroep gebruikelijk is. Bovendien is de vrijwaring in artikel 9 lid 4 van de Algemene Inkoopvoorwaarden niet beperkt tot beroepsfouten/toerekenbare tekortkomingen van de accountant. Het afgeven van een vrijwaring voor claims van derden is bijzonder ongebruikelijk in onze branche (de enige uitzondering hierop vormen vrijwaringen voor claims van belastingautoriteiten en sociale verzekeringsinstanties en voor claims van derden ten aanzien van een inbreuk op intellectuele eigendomsrechten). Het risico dat op deze manier bij de opdrachtnemer wordt neergelegd is disproportioneel, zoals is bepaald in Voorschrift 3.9 A van de van de Gids Proportionaliteit die in januari 2022 door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat is uitgebracht. Wij verzoeken u dan ook in de overeenkomst op te nemen dat artikel 9 lid 4 van de Algemene Inkoopvoorwaarden niet van toepassing is, kunt u hiermee akkoord gaan? Mocht u dit verzoek niet honoreren, kunt u dan bevestigen dat (i) de contractueel overeengekomen aansprakelijkheidsbeperking ook ziet op de aansprakelijkheid die voortvloeit uit de vrijwaring en (ii) dat de vrijwaring uitsluitend van toepassing is indien sprake is van een toerekenbare tekortkoming van opdrachtnemer?	Wij kunnen niet akkoord gaan met het uitsluiten van artikel 9 lid 4 van de Algemene Inkoopvoorwaarden, omdat deze vrijwaring juist bedoeld is om de opdrachtgever te beschermen tegen claims van derden die voortvloeien uit tekortkomingen in de dienstverlening van de opdrachtnemer. Het beperken van de vrijwaring zou de risicoverdeling onevenwichtig maken en de opdrachtgever blootstellen aan onnodige aansprakelijkheid. De vrijwaring is proportioneel in lijn met de risico's verbonden aan de uitvoering van de opdracht.
----	--	---	---

41	Artikel 9 lid 1 Algemene Inkoopvoorwaarden	"In onze beroepsgroep is het gebruikelijk de aansprakelijkheid te beperken waarbij de maximum aansprakelijkheid in redelijke verhouding staat tot het met de opdracht gemoeide honorarium. Wij wijzen in dit kader naar Voorschrift 3.9 D van de Gids Proportionaliteit die in januari 2022 door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat is uitgebracht. Dit Voorschrift 3.9 D bepaalt dat de aansprakelijkheid van de opdrachtnemer gelimiteerd dient te zijn, waarbij de aansprakelijkheidsbeperking die in de betreffende branche gebruikelijk is in acht dient te worden genomen. In dat kader geldt het Model Algemene Voorwaarden van de NBA dat bedoeld is voor de grote accountantskantoren, welk Model voorziet in de gebruikelijke aansprakelijkheidsbeperking van 3 maal het jaarhonorarium bij controle opdrachten (zie: https://www.nba.nl/tools-en-ondersteuning/tools-en-modellen/model-algemene-voorwaarden). De beperking van de aansprakelijkheid als opgenomen in artikel 9 van de Algemene Inkoopvoorwaarden sluit hier niet bij aan, omdat sprake is van een beperking van de aansprakelijkheid op basis van een op voorhand vastgestelde staffel, als gevolg waarvan de maximale aansprakelijkheid afhankelijk van de opdrachtwaarde, velen malen hoger is dan de aansprakelijkheidsbeperking die in onze branche gebruikelijk is. Wij stellen met in acht neming van het voorgaande voor om onderstaande, marktconforme, bepaling in de overeenkomst op te nemen (conform de aansprakelijkheidsbeperking in voornoemd Model Algemene Voorwaarden van de NBA). Kunt u hiermee akkoord gaan? "Artikel 9 lid 1 van de Algemene Inkoopvoorwaarden wordt vervangen door de volgende bepaling. Opdrachtnemer zal zijn werkzaamheden naar beste kunnen verrichten en daarbij de zorgvuldigheid in acht nemen die van hem mag worden verwacht. Indien een fout wordt gemaakt doordat opdrachtgever aan opdrachtnemer onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt, is opdrachtnemer voor de daardoor ontstane schade niet aansprakelijk. De totale aansprakelijkheid van opdrachtnemer jegens opdrachtgever voor eventuele fouten die bij zorgvuldig handelen door opdrachtnemer zouden zijn vermeden, is beperkt tot maximaal driemaal het bedrag van het honorarium dat opdrachtgever heeft betaald en/of nog verschuldigd is voor de onder	Niet akkoord. Het voorgestelde maximum van driemaal het honorarium is niet passend voor de aard van de diensten en mogelijke schade, en wij vinden dat een op voorhand vastgestelde staffel juist voor meer transparantie en voorspelbaarheid zorgt.
----	--	---	---

		de opdracht verrichte specifieke werkzaamheden waaruit de fouten voortvloeien. Indien de opdracht een langere doorlooptijd heeft dan twaalf maanden, dan is de totale aansprakelijkheid in het kader van de opdracht beperkt tot maximaal driemaal het bedrag van het honorarium dat opdrachtgever aan opdrachtnemer heeft betaald en/of nog verschuldigd is over de laatste twaalf maanden voor de onder de opdracht verrichte specifieke werkzaamheden waaruit de fouten voortvloeien. Samenhangende fouten worden daarbij aangemerkt als één fout. De beperking van aansprakelijkheid geldt niet indien er sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid aan de zijde van opdrachtnemer en/of indien dwingende (inter)nationale wet- of (beroeps) regelgeving een dergelijke beperking niet toestaat. Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor gevolg-, indirecte, bedrijfs- of strafschade en/of winstderving”	
--	--	--	--

42	Artikel 5 lid 4 en 5 van de Algemene Inkoopvoorwaarden	"Een direct opeisbare boete bij schending van artikel 5 lid 1, 2 en 3 Algemene Inkoopvoorwaarden achten wij onredelijk, aangezien deze boete opeisbaar zal zijn zonder dat op objectieve wijze in rechte is komen vast te staan dat Opdrachtnemer de geheimhoudingsverplichtingen daadwerkelijk geschonden heeft. Wij kunnen daarnaast geen boetebepalingen accepteren omdat daarmee de onafhankelijkheid van de accountant in het geding komt (boetebepalingen zijn strijdig met de Verordening Gedragcode en de Nadere Voorschriften inzake de Onafhankelijkheid). De opdrachtgever kan het boetebedrag namelijk met het honorarium van de accountant verrekenen, waardoor de accountant geen, of een buitenproportioneel laag, honorarium ontvangt. Het uitvoeren van auditwerkzaamheden zonder dat daar een marktconform honorarium voor ontvangen wordt, is in strijd met de onafhankelijkheidsregels. In dit kader merken wij op dat het overeenkomen van een boete niet noodzakelijk is omdat in de wet alsook in de contractvoorwaarden een vangnet is opgenomen ten aanzien van aansprakelijkheid van de opdrachtnemer en de daaruit voortvloeiende verplichting tot vergoeding van schade, in geval van schending van de (geheimhoudings)verplichtingen uit de contractsvoorwaarden. Daarnaast bieden de tuchtregels voor u voldoende waarborgen. De tuchtregels zijn ingesteld ter bescherming van opdrachtgevers van accountants. Het indienen van een tuchtklacht is efficiënter en biedt een meer afschrikkende werking dan een boete, vanwege de publieke exposure die de tuchtklacht meebrengt. Kunt u gelet op het voorgaande akkoord gaan met het verwijderen van artikel 5 lid 4 en 5 van de Algemene Inkoopvoorwaarden?"	Zie antwoord op vraag 28.
43	Artikel 8 van de Conceptovereenkomst	Artikel 8 van de Conceptovereenkomst regelt uitsluitend de geheimhoudingsplicht van opdrachtnemer. Het is redelijk dat ook op de opdrachtgever een geheimhoudingsplicht rust, uiteraard tenzij de wet (waaronder de Wet openbaarheid van bestuur) of een uitspraak van de rechter de opdrachtgever tot openbaarmaking verplicht. Kunt u met in acht neming van het voorgaande akkoord gaan met het wederkerig maken van artikel 8 van de Conceptovereenkomst?	Niet akkoord, eventuele geheimhoudingsplicht van de opdrachtgever is al voldoende gereguleerd door wettelijke verplichtingen.

44	Artikel 6 van de Concept overeenkomst	In de rangorde in artikel 6 zouden onze inziens de nota's van inlichtingen in de rangorde moeten worden opgenomen boven de andere aanbestedingsdocumenten, omdat in de nota's van inlichtingen aanvullingen en/of wijzigingen ten opzichte van de aanbestedingsdocumenten kunnen worden overeengekomen. Kunt u akkoord gaan met het opnemen van de nota's van inlichtingen boven de andere aanbestedingsstukken?	Akkoord.
45	Rechtsgeldige ondertekening	"Wij willen de Inschrijving en de bijbehorende bijlagen, waaronder het Uniform Europees Aanbestedingsdocument, door de eindverantwoordelijke partner of director laten ondertekenen. Partners/directors staan echter niet op het uittreksel van de Kamer van Koophandel vermeld als rechtsgeldig vertegenwoordiger. Volstaat een volmachtverklaring van de bestuurders (wel genoemd in het uittreksel van de Kamer van Koophandel) dat desbetreffende partner/director bevoegd is te tekenen? Kunt u in dat kader toestaan dat de Inschrijving en de bijlagen, waaronder ook het Uniform Europees Aanbestedingsdocument, ondertekend worden door de eindverantwoordelijke partner/director? En, zo ja, wilt u dat wij deze volmachtverklaring bij de offerte voegen?"	Dit is akkoord. U dient dan de volmacht verklaring toe te voegen bij de inschrijving zodat de rechtmatigheid van ondertekening kan worden getoetst.
46	Bijlage F Art 4.3	Dit artikel verbindt aan het inschakelen van derden een toestemmingsvereiste. Gezien de zelfstandige verantwoordelijkheid die Opdrachtnemer heeft dient het Opdrachtnemer vrij te staan om persoonsgegevens te delen met derde partijen waar dit noodzakelijk is om haar rol als accountant te vervullen. Is het vanuit die optiek akkoord om dit artikel weg te laten?	Ja.
47	Bijlage F Art. 3.13	Dit Artikel schrijft Opdrachtnemer voor om bij het inschakelen van sub-verwerkers de SURF model verwerkersovereenkomst te hanteren. Opdrachtnemer werkt met een eigen template die materieel gezien overeenstemt met deze template. Verder zijn met veel van onze (vaste) sub-verwerkers reeds andere templates dan de SURF model verwerkersovereenkomst afgestemd. Is het akkoord om met de eigen template van Opdrachtnemer te werken?	Ja, de inhoud is leidend. Overigens bepaalt art. 3.13 niet dat het verplicht is om het SURF-model te gebruiken. Er staat enkel 'waar mogelijk', wat impliceert dat een ander model ook toegestaan is, mits deze inhoudelijk overeenkomt uiteraard. Het SURF-model heeft hierbij enkel de voorkeur.

48	Bijlage F Art. 3.3	Dit artikel beperkt de mogelijkheid voor Opdrachtnemer om het doeleinde voor de verwerking van persoonsgegevens te bepalen. Dit past niet bij de onafhankelijkheid die de accountant dient te hebben ten opzichte van Opdrachtgever. De Accountant dient zelfstandig te kunnen bepalen voor welke doeleinden persoonsgegevens worden verwerkt i.h.v. de controle die de accountant uitvoert. Is het vanuit die akkoord om dit artikel te laten vervallen?	Nee, dat is niet akkoord. Het past niet bij de onafhankelijkheid van de accountant om het doel én de middelen van de verwerkingen voor te schrijven. Dit is niet het geval. Afwijken van het doeleinde is mogelijk, maar enkel na vooraf schriftelijk overeenkomen tussen beide partijen. Dit is een passende afspraak voor de gegeven situatie.
49	Bijlage F - Afspraken gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid	Opdrachtnemer wordt gevraagd een overeenkomst voor gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken te tekenen. Gezien de onafhankelijkheid die de accountant bij haar werkzaamheden aanneemt is deze overeenkomst niet gepast voor de dienstverlening die de accountant verleent. De accountant dient onafhankelijk het doel en de middelen van de gegevensverwerking te bepalen, en is in die zin (onafhankelijk) zelfstandig verwerkingsverantwoordelijke. Is het voor u akkoord om de verwerkersovereenkomst aan te passen naar een overeenkomst tussen zelfstandig verwerkingsverantwoordelijken?	Vraag wordt nog beantwoord.
50	Bijlage A - Algemene inkoopvoorwaarden	Art 5a lid 1 – Algemene Inkoopvoorwaarden: op basis van dit artikel mag Opdrachtnemer uitsluitend in opdracht en op basis van schriftelijke instructies van de provincie persoonsgegevens verwerken. Met oog op de onafhankelijke positie van de accountant en haar kwalificatie als zelfstandig verwerkingsverantwoordelijke werkt Opdrachtnemer niet onder instructie van Opdrachtgever. Is het vanuit die optiek akkoord om deze instructiebevoegdheid uit artikel 5 van de Algemene Inkoopvoorwaarden weg te laten?	Vraag wordt nog beantwoord.

51	SROI	Wij kunnen geen boetebepalingen accepteren omdat daarmee de onafhankelijkheid van de accountant in het geding komt (boetebepalingen zijn strijdig met de Verordening Gedragscode en de Nadere Voorschriften inzake de Onafhankelijkheid). De Opdrachtgever kan het boetebedrag namelijk met het honorarium van de accountant verrekenen, waardoor de accountant geen, of een buitenproportioneel laag, honorarium ontvangt. Het uitvoeren van auditwerkzaamheden zonder dat daar een marktconform honorarium voor ontvangen wordt, is in strijd met de onafhankelijkheidsregels.	In geval van "het waarborgen van de onafhankelijkheid van de accountant" bieden wij u voor de resterende niet ingevulde SR-verplichting een afkoopregeling aan, zijnde opleidingvouchers van de sociale werkvoorziening die worden ingezet voor omher- en bijscholingstrajecten van kandidaten uit de doelgroep.
52	SROI	Onze organisatie wil bijdragen aan het vertrouwen in de maatschappij en het oplossen van belangrijke problemen. Daarom zijn ons Corporate Responsibility en Diversity beleid een van onze strategische speerpunten. Hiermee creëren wij maatschappelijke meerwaarde en continuïteit in onder andere social return en arbeidsparticipatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Kunt u ermee instemmen dat wij social return invullen door middel van Corporate responsibility?	Daar stemmen wij mee in mits u onder Corporate Responsibility, Corporate Social Responsibility (Maatschappelijk verantwoord ondernemen) verstaat én waarbij er een relatie bestaat met het bieden van loonvormende arbeid voor of het verbeteren van de arbeidsmarktpositie van de genoemde doelgroep (art. 28 van Beleids- en Uitvoeringsregels Provincie Noord-Brabant 2022).
53	SROI	Als organisatie werken wij veel samen met sociaal ondernemers. Kwalificeert samenwerking met een sociaal ondernemer die voldoet aan de definitie van Social Enterprise NL ook als social return?	Nee, de definitie van Social Enterprise NL volstaat niet. Wij hanteren de definitie van sociale onderneming zoals deze is omschreven in art. 2.82 Aanbestedingswet 2016. Zie art. 13 van genoemde Uitvoeringsregels 2022.
54	SROI	In uw bijlage "Beleids- en uitvoeringsregels social return Provincie Noord-Brabant 2022" wordt gesproken over het plaatsen van opdrachten bij bijvoorbeeld sociale ondernemers. Wij gaan ervan uit dat reeds lopende inkoopopdrachten bij sociale ondernemers ook voldoen aan uw social return verplichting. Kunt u dit bevestigen?	Nee, dat bevestigen wij niet. De sociale ondernemers moeten voldoen aan art. 13 van Beleids- en Uitvoeringsregels Provincie Noord-Brabant 2022. De opdrachtverstrekking dient te liggen binnen de periode van de opdracht (art. 21 van genoemde Uitvoeringsregels) en met vermelding van de naam van de opdracht.

55	SROI	Nederland heeft op dit moment te maken met een grote groep statushouders die integreren in de samenleving. Wij nemen graag onze verantwoordelijkheid om deze mensen aan betaald werk te helpen. Kwalificeren projecten die statushouders actief begeleiden naar werk en tijdens hun werk als social return?	Ja mits er een relatie blijft bestaan met het bieden van loonvormende arbeid voor, of het verbeteren van de arbeidsmarktpositie én de betreffende statushouders behoren tot de doelgroep. Het project dient vooraf afgestemd en beoordeeld te worden of dit mag worden opgevoerd als social return-invulling.
56	SROI	Gezien de gevraagde dienstverlening verzoeken wij u ermee in te stemmen dat opleidingstrajecten en stages passend binnen onze hoogwaardige bedrijfsvoering (waaronder HBO en WO stages) kwalificeren als social return. Wilt u dit bevestigen?	Nee dat bevestigen wij niet. Opleidingstrajecten en stages zijn toegestaan voor de opleidingen BBL/BOL-niveau 1 en 2 en VSO/PRO. Zij hebben vanwege het lagere opleidingsniveau een afstand tot de arbeidsmarkt. Een student of stagiaire die behoort tot de doelgroep is ook mogelijk, ongeacht welk opleidingsniveau.
57	Beschrijvend document - par. 4.2	Is het toegestaan om per gunningscriterium een voorblad en achterblad toe te voegen?	Dit is akkoord. De informatie op een voor- en achterblad wordt niet in de beoordeling meegenomen.
58	Prijs-kwaliteit verhouding	Bent u zich ervan bewust dat de prijs heel zwaar meeweegt door de huidige relatief lage korting voor een provincie van uw omvang en complexiteit (€150.000) en de gelaagdheid en de snelle afbouw van de fictieve kortingspercentages in de prijsformule. Dat lijkt in tegenstelling tot het belang aan kwaliteit dat u hecht (gunnen op waarde) dat uit de leidraad van de aanbesteding blijkt. Wat is uw beoogde prijs-kwaliteit verhouding?	De provincie is er van overtuigd dat de toegepaste beoordelingscriteria en weging daarvan recht doet aan een beoordeling gericht op kwaliteit. Met het behalen van een hoge score op kwaliteit kan een hoge korting worden behaald die verschil zal maken in de verwachte range aan inschrijfprijzen.
59	Bijlage 5 - Prijzenblad	Voor het geval dat we meer specialistische functies hebben dan rijen op het prijzenblad, is het dan toegestaan om rijen aan het prijzenblad toe te voegen?	Dit is toegestaan.

60	Scopebepaling	Kunt u inzicht geven in de lopende en geplande IT-ontwikkelingen komende 3 jaar voor de Provincie Noord-Brabant?	Onze omgeving verandert voortdurend en dat vraagt om een andere manier van werken. We moeten bewust kiezen waar, wanneer en hoe we (samen-)werken aan onze maatschappelijke opgaven. Ook voor IT, informatiebeheer en informatiebeveiliging gaan de veranderingen en daarmee uitdagingen snel. We hebben een betrouwbare ICT-infrastructuur nodig, met de mogelijkheid om veilig en snel en slim te kunnen innoveren. Daarom brengen we, conform de vastgestelde Cloudambitie, de opslag van data, het gebruik van applicaties en de inrichting en beveiliging van de werkplek naar de Cloud. We loggen straks niet meer via Citrix (telewerkomgeving in), maar vanaf de provinciale laptop direct op een Cloudserver. Specifieke ontwikkelingen op het gebied van SAP: upgrade S/4HANA van 1909 naar 2308 en optimalisatie administraties vervangen van BO en CRM.
61	Scopebepaling	Kunt u inzicht geven in het applicatielandschap van de Provincie Noord-Brabant?	Zie hiervoor de bijlage toegevoegd bij deze nota.
62	Scopebepaling	Worden er nieuwe systemen (relevant voor de jaarrekeningcontrole) geïmplementeerd?	Op dit moment zijn er geen ontwikkelingen wat betreft nieuwe systemen die relevant zijn voor de jaarrekeningcontrole
63	Scopebepaling	Kunt u de jaarplanning voor de P&C cyclus inclusief het traject voor de oplevering jaarrekening en dossier delen?	De planning voor boekjaar 2024 is nog niet gereed. Deze zal in lijn liggen met de planning voor boekjaar 2023. Zie hiervoor bijlage.
64	Scopebepaling	Wat is de huidige urenbesteding van de accountant voor de jaarrekeningcontrole?	Deze informatie beschouwen wij als vertrouwelijk en niet relevant voor uw inschrijving.

65	Scopebepaling	Mogen wij het plan van aanpak ten aanzien van de Rechtmatigheidsverantwoording en het Interne controle plan ontvangen?	Zie bijlage voor het Interne controle werkplan 2024-2025.
66	Beschrijvend document Indexatie inschrijfprijs	Inzake het prijs criterium (hoofdstuk 4.2.6 van het beschrijvend document) wordt niet gesproken over indexatie van de prijs. Wij zijn gewend bij langdurige overeenkomsten éénmaal per jaar (voor het eerst bij de controle 2026) de prijs te indexeren op basis van de consumentenprijsindex CPI 6920A1 – Financiële audits door accountants. Kunt u hiermee instemmen?	De indexatie is opgenomen in de concept overeenkomst onder artikel 4.4. De indexatie zal worden gewijzigd naar de door u genoemde index.
67	Beschrijvend document IT-omgeving	Voor welke IT-systemen toetst de huidige accountant, met betrekking tot zowel de financiële als niet financiële applicaties, de IT-beheerprocessen en wat zijn de belangrijkste bevindingen van de accountant op basis van deze toetsing van IT-beheersmaatregel in de meest recente interim controle?	Voor de IT-bevindingen zie Boardletter 2023, paragraaf 4 IT-beheer Document NoordBrabant - 5.2 Boardletter 2023_2314099-signed - iBabs Publieksporaal (bestuurlijkeinformatie.nl) Boardletter 2024 is nog niet beschikbaar. De IT-audit van de huidige accountant is primair gericht op de betrouwbaarheid van de gegevensverwerking ten behoeve van de totstandkoming van de jaarrekening. Dit betekent dat de IT-audit zich niet primair richt op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Concreet betekent dit dat alleen SAP in scope is voor de IT-audit, omdat alleen die applicatie in scope is voor de totstandkoming van de jaarrekening. Zie link achter de tekst.
68	Beschrijvend document IT-omgeving	Wat zijn de belangrijkste IT-systemen en componenten die relevant zijn voor de jaarrekeningcontrole?	Zie ook het antwoord op vraag 70. Het gaat om SAP inclusief de modules RE, GM en TM.
69	Beschrijvend document Interne controleplan rechtmatigheidsverantwoording	Om meer inzicht te krijgen in de aard en diepgang van de (verbijzonderde) interne controlewerkzaamheden ter onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording ontvangen wij graag het interne controleplan. Kunt u deze verstrekken?	Zie bijlage voor het Interne controle werkplan 2024-2025.

70	Beschrijvend document Board- en managementletter	Om meer inzicht te verkrijgen in de interne beheersing en controlebevindingen ontvangen wij graag de meest recente managementletter en boardletter. Kunt u deze verstrekken?	Momenteel brengt de accountant geen managementletter uit. De Boardletter 2023 is de meest recente boardletter. Zie link achter de tekst.
71	Beschrijvend document P&C-cyclus en planning controlewerkzaamheden accountant	Kunt u meer inzicht geven in de planning van uw P&C-cyclus en wanneer u verwacht dat de accountantscontrole wordt uitgevoerd, alsook de timing van oplevering van de rapportages van de accountant?	Wij verwijzen hiervoor naar de bijlage Planning controle boekjaar 2023. De planning voor boekjaar 2024 is nog niet gereed.
72	Beschrijvend document Referenties	Bij het opgeven van een referentie vraagt u om een vergelijkbare opdracht bij een Nederlandse provincie of grote gemeente met een jaarlijkse begrotingsomvang gelijk aan of groter dan € 500 miljoen. Wij kunnen hieraan voldoen, maar zouden graag een meer relevante referentieopdracht willen opgeven van een Nederlandse provincie of grote gemeente met een begrotingsomvang van de afgelopen jaren van minimaal € 300 miljoen. Kunt u hiermee instemmen?	Nee, dit is niet akkoord.
73	Extra bepaling	Wij dienen ons als organisatie te houden aan de op ons van toepassing zijn (beroeps)regelgeving. Graag nemen wij hiertoe de volgende bepaling op: “1. Opdrachtnemer voert de opdracht uit in overeenstemming met de toepasselijke (beroeps)regelgeving en hetgeen bij of krachtens de wet van hem wordt geëist. Opdrachtgever zal de daaruit voor opdrachtnemer voortvloeiende verplichtingen steeds volledig respecteren. Onder beroepsregelgeving wordt verstaan de relevante gedrags- en beroepsregels van de bij de uitvoering betrokken (bestuurders van) members/vennoten, bestuurders, werknemers en/of ingeschakelde derden, zoals de regels van bijvoorbeeld NBA, NOREA, NOB en FB. 2. Opdrachtnemer houdt in dit verband een werkdossier aan met daarin kopieën van relevante stukken, welk dossier eigendom is van Opdrachtnemer.”	1. Wij vragen niets dat in strijd is met de geldende wet- en regelgeving, of dat niet mag binnen het kader van de wet. Het is echter aan de opdrachtnemer om ervoor te zorgen dat deze regels worden nageleefd en dat de opdracht conform de geldende voorschriften wordt uitgevoerd. 2. akkoord

74	Beschrijvend doc. Pagina 18 AFM vergunning	Op pagina 18 van het beschrijvend document geeft u aan dat inschrijver een Wta-vergunning van de AFM dient te overleggen bij inschrijving. De AFM geeft geen 'vergunning' als zodanig, maar houdt een openbaar register bij (toegankelijk via internet). Gaat u akkoord met een printscreen uit dit register met daarop het vergunningsnummer van de inschrijver?	Dit is akkoord.
75	AIV, artikel 12.6 Bankverklaring	Wij geven geen bankgarantie af. Wij stellen voor deze bepaling niet van toepassing te verklaren. Kunt u hiermee akkoord gaan?"	Dit is akkoord.
76	AIV , Artikel 5.4 Boetebepaling	Art. 5.4 bevat een boetebepaling. Dergelijke bepalingen kunnen wij niet accepteren omdat daarmee de onafhankelijkheid van onze dienstverlening in het geding zou kunnen komen. Een boetebeding kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijke positie van de accountant. Het boetebeding zou immers kunnen worden gebruikt om druk uit te oefenen op de accountant. De afweging van de accountant of hij al dan niet tot openbaarmaking van bepaalde informatie moet overgaan en of hij al dan niet kan overgaan tot het afgeven van een verklaring, dient uitsluitend gebaseerd te zijn op de geldende wet- en (beroeps)regelgeving en mag niet beïnvloed worden door een mogelijke dreiging van het verbeuren van een boete. In dat kader zal een accountant steeds met inachtneming van alle relevante omstandigheden van het geval tot een zorgvuldige belangafweging moeten komen en die afweging dient uitsluitend gebaseerd te zijn op de voor de accountant gelden wet- en regelgeving, niet op een financiële sanctie. Op grond van hetgeen hierboven staat, stellen wij voor de boetebepaling van Artikel 5.4 buiten toepassing te verklaren. Bent u hiertoe bereid?	Zie antwoord op vraag 28. Niet akkoord. Wij kunnen niet akkoord gaan met deze bepaling, omdat het de verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer om termijnen na te komen te zeer beperkt, terwijl dit een essentieel onderdeel is van de afspraken.
77	Beschrijvend doc. Artikel 3.4 Inzage verzekering	Op grond van afspraken met onze verzekeraar is het ons niet toegestaan derden (waaronder cliënten) inzage te geven in de verzekeringspolis of afzonderlijke polisvoorwaarden. Wel kunnen wij als alternatief een bewijs van verzekering overleggen, zijnde een verklaring van de verzekeraar waarin staat dat wij afdoende verzekerd zijn. Kunnen wij volstaan met het overleggen van deze verklaring?	Dit is akkoord.

78	AIV artikel 14 Arbeidsvoorwaarden	Uiteraard leven wij geldende wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsvoorwaarden en eventuele van toepassing zijnde cao's na. Wij kunnen echter niet op voorhand instemmen met uw verzoek om inzicht te geven in (individuele) arbeidsvoorwaardelijke afspraken gelet op het vertrouwelijk karakter hiervan. Uiteraard zijn wij bereid om met u in overleg te treden indien u aanleiding ziet om meer informatie van ons te ontvangen ten aanzien van arbeidsvoorwaarden. Eventuele verschaffing van aanvullende informatie zal geschieden voor zover het ons is toegestaan op grond van geldende wet- en regelgeving. We verzoeken u dan ook om de tekst van Artikel 14 lid 3, 4 en 5 in zijn geheel te vervangen door de volgende tekst: ‘Partijen treden in onderling overleg indien Opdrachtgever aanleiding ziet om meer informatie te ontvangen ten aanzien van arbeidsvoorwaardelijke afspraken, zoals benoemd in lid 1 en 2 van dit artikel. Eventuele verschaffing van informatie door Opdrachtnemer zal geschieden voor zover het Opdrachtnemer is toegestaan op grond van geldende wet- en regelgeving.’ Kunt u hiermee akkoord gaan?	Dit is akkoord.
----	--------------------------------------	---	-----------------

79	AIV, artikel 22 Intellectueel eigendom	Dit artikel is vanwege de beroepsregelgeving niet uitvoerbaar. Op grond van onze beroepsregels mogen wij de IE-rechten niet aan onze cliënten overdragen. Dit zou immers tot gevolg (kunnen) hebben dat onze cliënten de door ons afgegeven verklaringen en / of rapporten zouden mogen aanpassen. Derhalve stellen wij voor om de tekst van dit artikel te vervangen door de volgende tekst: 1. Opdrachtnemer behoudt zich alle rechten voor met betrekking tot producten van de geest welke hij gebruikt of heeft gebruikt of ontwikkelt of heeft ontwikkeld in het kader van de uitvoering van de opdracht, voor zover deze niet reeds aan derden toekomen. 2. Het is de Opdrachtgever uitdrukkelijk verboden die producten, waaronder mede begrepen adviezen, rapporten, computerprogramma's, systeemontwerpen, werkwijzen, (model)contracten en andere geestesproducten van opdrachtnemer, een en ander in de ruimste zin des woords, al dan niet met inschakeling van derden, te verveelvoudigen, te openbaren of te exploiteren. 3. Het is de Opdrachtgever niet toegestaan die producten aan derden ter hand te stellen, anders dan ter inwinning van een deskundig oordeel omtrent de werkzaamheden van opdrachtnemer. Kunt u hiermee akkoord gaan?	Zie antwoord op vraag 37.
----	--	---	---------------------------

80	AIV 5a,1 AVG – verwerking persoonsgegevens	De onderlinge afspraken met betrekking tot het verwerken van persoonsgegevens (o.a. een eventuele verwerkersovereenkomst) wordt bij de overeenkomst nader geregeld. Als zakelijk dienstverlener zullen wij doorgaans optreden als verwerkingsverantwoordelijke vanwege onze onafhankelijke, objectieve en deskundige positie. Daarnaast is het mogelijk dat Opdrachtnemer, maar ook andere (buitenlandse) lidfirma's - die behoren tot hetzelfde mondiale netwerk als waartoe Opdrachtnemer behoort - en externe dienstverleners zoals bedoeld onder het kopje geheimhouding, in het kader van de werkzaamheden voor Opdrachtgever in aanraking kunnen komen met informatie over de Opdrachtgever, waaronder persoonsgegevens. Uiteraard vindt het delen van de betreffende informatie enkel plaats als dit noodzakelijk is voor het doel van de dienstverlening, een en ander volgens de toepasselijke wetgeving. Om deze reden stellen we voor om de volgende bepaling op te nemen als artikel 5a. “Informatie over Opdrachtgever, waaronder persoonsgegevens, kan worden verwerkt door Opdrachtnemer, andere lidfirma's die behoren tot hetzelfde mondiale netwerk als waartoe Opdrachtnemer behoort en externe dienstverleners in de verschillende landen waarin zij actief zijn. De verwerking van informatie die Opdrachtnemer van de Opdrachtgever heeft ontvangen vindt plaats in overeenstemming met de toepasselijke wet- en beroepsregelgeving. De doorgifte van persoonsgegevens binnen het netwerk van lidfirma's waartoe Opdrachtnemer behoort, is onderworpen aan de Binding Corporate Rules-policië van Opdrachtnemer. Opdrachtgever garandeert dat die bevoegd is om in verband met de uitvoering van de diensten Persoonsgegevens aan Opdrachtnemer te verschaffen, en dat enige aan Opdrachtnemer verstrekte Persoonsgegevens in overeenstemming met de toepasselijke wetgeving zijn verwerkt.”	Niet akkoord. Het staat opdrachtnemer vrij om een verwerker in te schakelen, maar verwerker is daarbij gehouden aan dezelfde afspraken (waaronder ook de toepassing van technische en organisatorische maatregelen) die opdrachtgever en opdrachtnemer hebben bepaald in bijgaande verwerkersovereenkomst.
----	--	---	---

81	AIV artikel 5.2, Concept overeenkomst artikel 8 - Geheimhouding	'Opdrachtnemer bestaat uit een netwerk van gelieerde lidfirma's die ieder op zichzelf staande juridische entiteiten zijn en tot hetzelfde mondiale netwerk behoren. Gezien de wijze waarop Opdrachtnemer is georganiseerd is het voor Opdrachtnemer van belang dat Opdrachtnemer informatie met andere lidfirma's kan delen. Om deze reden stelt Opdrachtnemer voor om aan artikel 5.2 het volgende toe te voegen: "Het is Opdrachtnemer toegestaan vertrouwelijke informatie te delen met Opdrachtnemer's lidfirma's indien dat noodzakelijk is in het kader van het verrichten van de werkzaamheden. Opdrachtnemer staat ervoor in dat deze lidfirma's de geheimhoudingsverplichtingen na leven"	Niet akkoord. Het huidige artikel biedt voldoende flexibiliteit om informatie te delen, maar enkel met onze instemming, zodat de vertrouwelijkheid en dataveiligheid gewaarborgd blijven.
82	AIV, artikel 9.4 Vrijwaring	In dit artikel is opgenomen dat opdrachtnemer de opdrachtgever dient te vrijwaren voor schade als gevolg van aanspraken van derden. Dit houdt in dat de aansprakelijkheid van opdrachtnemer verder strekt dan de aansprakelijkheid die wij als opdrachtnemer bereid zijn te aanvaarden. Wij aanvaarden alleen aansprakelijkheid jegens onze opdrachtgever, omdat wij daar immers de werkzaamheden voor verrichten. Het is aan de opdrachtgever om de risico's in te schatten en de eigen aansprakelijkheid jegens haar wederpartijen te beperken. Kunt u derhalve instemmen met het buiten toepassing verklaren van artikel 9.4? Mocht u dit verzoek niet honoreren, kunt u dan bevestigen dat de aansprakelijkheid die voortvloeit uit de vrijwaring (1) onder de overeengekomen aansprakelijkheidsbeperking (zoals door ons verzocht) valt en dat (2) de vrijwaring uitsluitend ziet op de aanspraken van derden die het gevolg zijn van een toerekenbare tekortkoming van opdrachtnemer?"	Zie antwoord vraag 40.

83	AIV, artikel 9 Beperking aansprakelijkheid	Opdrachtnemer bestaat uit een netwerk van gelieerde lidfirma's die ieder op zichzelf staande juridische entiteiten zijn en tot hetzelfde mondiale netwerk behoren. Opdrachtnemer gaat zelfstandig overeenkomsten aan. Op grond van de wet is de Opdrachtnemer aansprakelijk voor de door haar ingeschakelde hulppersonen (inclusief onderaannemers). In het belang van Opdrachtnemer, maar ook in dat van de Opdrachtgever gelet op eventuele niet-ontvankelijkheid en ter bescherming van Opdrachtnemer's hulppersonen, verzoeken wij om aan artikel 9 het volgende toe te voegen: “Opdrachtgever zal eventuele klachten, vorderings- en verhaalsrechten uitsluitend kenbaar maken en/of uitoefenen jegens Opdrachtnemer, namelijk de contractspartij bij de Overeenkomst.”	Niet akkoord.
84	AIV artikel 9 Beperking aansprakelijkheid	Graag verzoeken wij u onderstaande bepaling toe te voegen aan artikel 9. Gaat u hiermee akkoord? “Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer voor vorderingen van derden wegens schade die veroorzaakt is doordat Opdrachtgever of niet door opdrachtnemer ingeschakelde derden aan opdrachtnemer onjuiste of onvolledige bescheiden of informatie heeft c.q. hebben verstrekt, tenzij Opdrachtgever kan aantonen dat de schade geen verband houdt met verwijtbaar handelen of nalaten zijnerzijds dan wel veroorzaakt is door opzet of grove schuld van Opdrachtnemer.”	Niet akkoord.

85	AIV, artikel 9.1 Beperking aansprakelijkheid	Wij waarderen het dat u bereid bent om de aansprakelijkheid te beperken. De gehanteerde staffel bevat een hogere aansprakelijkheid dan die wij gewend zijn overeen te komen met onze Opdrachtgevers. Gelet op voorgaande verzoeken wij u de tekst van artikel 9.1 te vervangen door onderstaand tekstvoorstel. Kunt u hiermee akkoord gaan? 1. Indien opdrachtgever aantoont dat hij schade heeft geleden door fouten van opdrachtnemer die hem kunnen worden toegerekend, is elke aansprakelijkheid van opdrachtnemer voor schade, hetzij op grond van wanprestatie dan wel onrechtmatige daad, hetzij op grond van de wet of anderszins, beperkt tot maximaal driemaal het aan opdrachtgever gefactureerde bedrag van het honorarium voor de desbetreffende opdracht. Bij een opdracht met een doorlooptijd van meer dan twaalf maanden, is de hier bedoelde aansprakelijkheid beperkt tot maximaal driemaal het honorarium dat in het kader van de desbetreffende opdracht in de laatste twaalf maanden voorafgaande aan de fouten aan opdrachtgever is gefactureerd. De voorgaande beperking is niet van toepassing op schade die is veroorzaakt doordat er aan de zijde van opdrachtnemer sprake is van opzet of grove schuld of een dergelijke beperking bij wet of regelgeving verboden is.	Niet akkoord.
----	--	--	---------------